

HERMELIEN EN HERMELIJN

Een sprookje over de vier elementen voor een zevenjarenfeest

Luc Cielen

Er waren eens een broertje en een zusje, Hermelijin en Hermelien. Ze waren op dezelfde dag geboren en waren net zeven jaar geworden. Ze woonden in een groot kasteel met puntige torentjes midden in een prachtig park met hoge, oude beukenbomen en een heldere vijver vol gouden vissen. Er groeiden struiken vol met lekkere bessen: rode, witte, groene, zwarte en blauwe. Ze aten van sappige appels en peren, snoepten van zoete pruimen en heerlijke kersen. Onder de hoge bomen, langs het grasveld plukten ze wilde aardbeien en bosbessen en smulden ervan dat hun lippen en hun tong blauw en purper zagen.

Van hun vader en moeder mochten ze overal in het park spelen van 's morgens vroeg tot 's avonds laat. Maar hun ouders hadden hen één verbod gegeven:

'Ga nooit uit het park, beste kinderen, want daarbuiten is de boze wereld!'

Op een dag, de zon stond hoog aan de hemel en onder de bomen was het heerlijk koel, liepen Hermelijin en Hermelien hand in hand door de hoge varens. Opeens bleef Hermelijin staan en fluisterde:

'Psjt. Daar, een vosje. Zie je 'm?'

Hermelien knikte.

Het vosje keek hen met zijn lichte ogen aan. Het draaide zich om en met een sierlijke boog en een zwaai van zijn pluimstaart sprong het over de beek en hupte weg, dieper het bos in, waar het bleef staan en weer naar de kinderen keek.

Broertje en zusje liepen er achteraan, sprongen samen over de beek en kwamen bij het vosje. Het liep een eind verder en de kinderen volgden. Steeds verder en verder ging het. Toen bleef het vosje staan tussen verwilderde braamstruiken met stekelige doornen en verdween onder de struiken. De kinderen plukten van de bramen, smulden ervan; het paarszwarte sap droop van hun kin. Ze smulden en smulden en vergaten alles en zagen niet dat de zon onderging. Het werd donker en tussen de struiken gluurden twee gloeiende ogen naar de kinderen.

Hermelien merkte het.

'Hermelijin, ik ben bang. Het is zo donker. Kom, we moeten snel naar huis.'

Hermelijin plukte nog in de rapte een grote braambes en draaide zich om. Hij bleef als versteend staan. Vóór hem stond een grote wolf, de muil ver open, zijn tanden flitsten geelwit in het donker, zijn rode tong druipend uit de muil.

Hij greep de hand van Hermelien en wilde gaan lopen, maar kon van angst niet bewegen.

Daar kwam uit de struiken een oude vrouw. Ze steunde met haar knokige vingers op een kromme stok. Haar neus was lang en zo krom dat hij tot aan het puntje van haar kin kwam. Het was een heks. Achter haar stond een oude man met een gerimpeld gezicht, een lange grijze baard tot aan zijn voeten en verwilderd haar. In zijn hand had hij een lange, knoestige stok die hij dreigend omhoogstak. Het was de heksenmeester. De wolf ging aan zijn voeten zitten.

'Jullie hebben van mijn bramen gegeten!' riep hij woedend, 'dat zal jullie berouwen! Stelletje dieven!'

De heks en de heksenmeester staken beide handen omhoog en maakten met hun stokken een grote kring in de lucht. De heksenmeester riep met luide, gebarsten stem: 'Verdwijn!'

Hermelijin en Hermelien sloegen op de vlucht en liepen zo hard ze konden. Alles rondom hen verdween: struiken en bomen, en alles wat er groeide en leefde. Ze renden over een lege aarde.

Achter hen hoorden ze de heks gillen: 'Nooit zullen jullie naar huis terugkeren.'

En de heksenmeester siste achter hen: 'Pas als aarde, water, vuur en lucht jullie helpen, zullen jullie naar huis kunnen. Maar dat zal jullie nooit lukken!' De wolf huilde luid.

Hermelijn en Hermelien liepen en liepen zo hard ze konden, de hele nacht lang. Toen het weer licht werd, viel Hermelien neer en zuchtte:

'Ik kan niet meer, ik krijg geen lucht meer.'

'Ik ook niet,' hijgde Hermelijn.

'Dat kan ik wel geloven,' riep er een stem hoog boven hen, 'want ik heb alle lucht nodig.'

'Wie ben jij?' vroeg Hermelien terwijl ze amper adem kon halen.

'Ik ben Luchthapper.'

Hermelien en Hermelijn gingen op hun knieën zitten en keken omhoog naar een grote, bijna doorschijnende man. Hij kwam met zijn hoofd tot tegen de wolken. Met zijn mond hapte hij naar de lucht en slikte die in. Maar de wolken en de vliegjes spuwde hij weer uit, zo hoog, dat ze niet meer te zien waren.

'Waarom hap jij de hele tijd lucht?' vroeg Hermelijn.

'Omdat ik leef van de lucht', antwoordde Luchthapper. 'Ik kan niet anders, want als ik geen lucht kan happen ga ik dood'.

'Lust jij alle lucht?'

'Ja hoor! Er is niets zo lekker als lucht. Ik lust ochtendlucht en avondlucht, lentelucht en herfstlucht; luchtvervuiling lust ik ook, maar ik heb toch liever frisse lucht. Ik hou van berglucht en zeelucht, van luchtwegen en luchthavens, iets minder van toiletlichtjes. Maar het meest hou ik van gebakken lucht. Dat is de lekkerste. Maar wat doen jullie hier? Pas maar op, want als ik lucht hap, is er geen lucht meer voor jullie.'

'Wij zijn verdwaald. De boze heks en de heksenmeester hebben ons weggejaagd en nu moeten wij heel ons leven rondzwerven en kunnen nooit meer naar huis.'

Hermelien begon te snikken.

'Maar,' zegt Hermelijn, 'als aarde, water, lucht en vuur ons willen helpen, kunnen we weer naar huis.'

'Dan zal ik jullie helpen. Ik kom met jullie mee, want ik hou niet van heksenlucht en ik heb nog een eitje te pellen met de heksenmeester. Loop maar voorop, ik volg wel.'

Zo liepen Hermelijn en Hermelien hand in hand verder, steeds maar rechtdoor, want een andere weg was er niet, want alles was verdwenen. En Luchthapper volgde met zó lichte stappen dat je ze niet kon horen. Het was precies of hij liep op een luchtkussen en hij hapte onderweg alle lucht op.

Toen ze héél lang gelopen hadden, riep Hermelijn plots: 'Halt! Stop!'

Hermelien zette van schrik een stap achteruit, want ze waren aan het einde van de aarde gekomen.

Vóór hen was een diepe afgrond. Daarin was niets, niets, niets.

Toch wel.

Héél ver weg, diep in de afgrond zat iemand. Hij zat op zijn duim, want hij had niets anders om op te zitten.

Hij zeurde de hele tijd: 'Ik heb honger, ik heb honger, ik heb honger!'

Hermelijn zette zijn handen aan zijn mond en riep: 'Wie ben jij en wat doe je daar? Waarom zit jij op je duim?'

'Omdat ik niets anders heb om op te zitten en ik heb honger.'

'Wie ben jij?'

'Ik heet Aardetertje, maar soms noemen ze me ook Steenetertje en ik heb honger.'

'Waarom heet jij zo?'

'Omdat ik aarde eet en stenen, ik eet niets anders en ik heb honger.'

'Eet jij niets anders dan aarde en stenen?'

'Natuurlijk, anders ga ik dood.'

'Lust jij alle soorten aarde?'

'Ja hoor. Er is niets zo lekker als aarde. Ik lust zandaarde, kleiaarde, toonaarde, aardmannetjes, aardewerk, aardbollen, aardperen en aardappelen, aardverschuivingen en potaarde, maar het liefst van al eet ik aardkorstjes en al wat aardig is.'

'Maar waar jij daar zit is er helemaal geen aarde.'

'Natuurlijk niet, ik heb die allemaal opgegeten. En nu heb ik vreselijk grote honger.'

'Kom dan naar hier, hier is nog aarde om te eten.'

'Ja, dat weet ik wel, maar ik kan er niet bij. Kunnen jullie mij helpen?'

Hermelijn en Hermelien dachten diep na.

'Ik weet het,' zei Hermelien. Als Luchthapper alle lucht uit de afgrond weghapt, dan komt Aardetertje vanzelf naar hier.'

Luchthapper ademde diep in en zoog alle lucht uit de afgrond naar zich toe. En op die lucht zweefde Aardetertje tot bij hen en begon direct de aarde op te eten.

'Nee, niet doen!' schreeuwde Hermelijn. Zo vallen we allemaal in de afgrond.'

'Maar ik heb honger!'

'We zullen je aarde te eten geven als je ons wil helpen,' zeiden de twee kinderen.

'Waarom moet ik jullie helpen?'

'Omdat wij jou geholpen hebben.'

'Wat doen jullie hier? Waarom staan jullie op mijn eten?'

'Wij zijn verdwaald. De boze heks en de heksenmeester hebben ons weggejaagd en nu moeten wij heel ons leven rondzwerven en we kunnen nooit meer naar huis.'

Hermelien begon weer te snikken.

'Maar,' zegt Hermelijn, 'als aarde, water, lucht en vuur ons willen helpen, kunnen we weer naar huis.'

'Dan zal ik jullie helpen. Ik kom met jullie mee, want ik hou niet van aarde met een heks erop en ik heb nog een eitje te pellen met de heksenmeester. Loop maar voorop, ik volg wel.'

Zo liepen Hermelijn en Hermelien hand in hand verder, steeds maar rechtdoor, want een andere weg was er niet, want alles was verdwenen. En Luchthapper volgde met zó lichte stappen dat je ze niet kon horen. Het was precies of hij liep op een luchtkussen en hij hapte onderweg alle lucht op. Achter hem liep Aardetertje en at alle aarde op en had geen honger meer.

Toen ze héél lang gelopen hadden riep Hermelijn: 'Kijk, een berg met hoge toppen.'

Aardetertje kwam snel kijken en riep: 'Hoera! Joepie! Wat een berg eten!' En weg was hij, recht naar de berg. Toen hij zijn tanden in de berg zette riep de berg:

'Wie knabbelt er aan mijn voeten en ik heb zo'n vreselijke dorst'

Aardetertje schrok en bleef met zijn mond wagenwijd open staan en kreeg hem niet meer dicht.

De berg klotste heen en weer en het leek wel of er duizend watervallen in de berg naar beneden stortten. Zo'n lawaai maakte hij.

De berg was levend en zo groot dat Hermelijn en Hermelien wel een dag nodig hadden om van de voeten tot bij het hoofd te geraken.

Hermelijn vroeg: 'Waarom lig jij hier?'

'Omdat ik dorst heb.'

'Wie ben jij?'

'Ik ben Waterslokster, maar soms noemen ze me ook Watervrouw en ik heb dorst.'

'Waarom heet jij zo?'

'Omdat ik water drink en ik heb dorst.'

'Drink jij niets anders dan water?'

'Natuurlijk, anders ga ik dood.'

‘Lust jij alle soorten water?’

‘Ja hoor. Er is niets zo lekker als water. Ik lust bronwater, kraantjeswater, hemelwater, slijkwater, plat water, spuitwater, valwater, ik bedoel waterval, fonteinwater, toiletwater, afwaswater, maar het meest van al lust ik rioolwater.’

‘Maar jij ligt hier op het droge zand en er is nergens water.’

‘Natuurlijk niet, ik heb het allemaal opgedronken. Nu lig ik hier te wachten op een regenwolk, dan hoef ik mijn mond maar open te doen om te drinken. Kijk, ginder ver weg hangt een grote regenwolk. Ik hoop dat ze snel naar hier komt. Maar nu heb ik vreselijk grote dorst. Kunnen jullie mij helpen?’
Hermelien en Hermelijen dachten diep na.

‘Ik weet het,’ zei Hermelien. ‘Luchthapper kom eens hier. Hap alle lucht weg daarboven, dan komt de regenwolk naar hier en kan Waterslokster water drinken.’

Luchthapper ademde diep in en hapte alle lucht tot aan de wolk op. Toen begon het te regenen, te regenen, te regenen, zo hard dat de aarde overstroomde en de kinderen bijna verdronken.

Waterslokster dronk en dronk en dronk en al het regenwater verdween in haar buik die nog erger klotste dan daarvoor.

‘Wil jij ons helpen?’ vroegen de kinderen.

‘Waarom moet ik jullie helpen?’

‘Omdat wij jou geholpen hebben.’

‘Wat doen jullie hier? Waarom staan jullie met jullie voeten in mijn drinkwater?’

‘Wij zijn verdwaald. De boze heks en de heksenmeester hebben ons weggejaagd en nu moeten wij heel ons leven rondzwerven en we kunnen nooit meer naar huis.’

Hermelien begon weer te snikken.

‘Maar, zegt Hermelijen, als aarde, water, lucht en vuur ons willen helpen, kunnen we weer naar huis.’

‘Dan zal ik jullie helpen. Ik kom met jullie mee, want ik hou niet van heksenwater en ik heb nog een eitje te pellen met de heksenmeester. Loop maar voorop, ik volg wel.’

Zo liepen Hermelijen en Hermelien hand in hand verder, steeds maar rechtdoor, want een andere weg was er niet, want alles was verdwenen. Luchthapper volgde met zó lichte stappen dat je ze niet kon horen. Het was precies of hij liep op een luchtkussen en hij hapte onderweg alle lucht op, zodat de regenwolken boven Waterslokster kwamen hangen en ze de hele weg lang met haar mond wagenwijd open de regen dronk en geen dorst had. Achter hen liep Aardetertje en at alle aarde op en had geen honger meer.

Toen ze héél lang gelopen hadden kwamen ze in een land waar alles bevroren was. De sneeuw lag er meters dik en de ijspegels hingen aan de daken. De bomen stonden er kaal, hun takken dik met sneeuw bedekt.

Voetje voor voetje, heel voorzichtig om niet uit te glijden, liepen de kinderen verder. Luchthapper hapte ijskoude vrieslucht, Aardetertje beet zijn tanden stuk op de bevroren aarde en Waterslokster slikte dikke sneeuwvlokken en hagelbollen.

Midden op het ijs stond een klein meisje te rillen van de kou. Ze had zeven onderhemdjes aan en zeven wollen truien; zeven sjaals om haar hals, zeven mutsen op haar hoofd, ze droeg zeven dikke winterjassen, had zeven grote wanten om haar handen en zeven warme winterlaarzen aan haar voeten. En nog had ze het koud. Ze sprong van de ene voet op de andere en sloeg met haar handen op haar armen om het warm te krijgen. Maar nog had ze het koud. Ze jammerde de hele tijd: ‘Ik heb het zo koud, ik heb het zo koud, ik heb het zo koud!’

‘Wie ben jij?’ vroegen Hermelijen en Hermelien.

‘Ik ben Vuurvretertje en ik heb het zo koud!’ antwoordde het meisje.

‘Waarom heet jij zo?’

‘Omdat ik vuur eet.’

'Eet jij niets anders dan vuur?'

'Natuurlijk, anders ga ik dood.'

'Lust jij alle soorten vuur?'

'Ja hoor, er is niets zo lekker als vuur. Ik lust haardvuur, kampvuur, koudvuur, vuurvliegjes, vuurmanden, vuurkestook en vuurspuwende bergen, maar het liefst van al eet ik vuurwerk, daar kan ik helemaal blij en vrolijk van worden, maar nu heb ik het koud.'

'Maar er is hier nergens vuur.'

'Natuurlijk niet, ik heb alle vuur opgegeten en daarom heb ik het zo koud. Willen jullie mij helpen?'

Hermelien en Hermelijn dachten diep na.

'Ik weet het,' zei Hermelien. 'Waterslokster wil jij alle sneeuw en hagel opslokken? Luchthapper wil jij alle vrieslucht ophappen? Aardetertje wil jij een gat in de ijsberg knabbelen?'

Waterslokster slokte alle sneeuw en hagel op.

Luchthapper hapte alle vrieslucht op zodat alle ijs verdween.

Aardetertje knabbelde een gat in de ijsberg en de berg spuwde weer vuur.

Vuurvretertje ging in het midden van het vuur staan en werd weer warm.

'Wil jij ons helpen?' vroegen de kinderen.

'Waarom moet ik jullie helpen?'

'Omdat wij jou geholpen hebben.'

'Wat doen jullie hier?'

'Wij zijn verdwaald. De boze heks en de heksenmeester hebben ons weggejaagd en nu moeten wij heel ons leven rondzwerven en we kunnen nooit meer naar huis.'

Hermelien begon weer te snikken.

'Maar, zegt Hermelijn, als aarde, water, lucht en vuur ons willen helpen, kunnen we weer naar huis.'

'Dan zal ik jullie helpen. Ik kom met jullie mee, want ik hou niet van heksenvuur en ik heb nog een eitje te pellen met de heksenmeester. Loop maar voorop, ik volg wel.'

Zo liepen Hermelijn en Hermelien hand in hand verder, steeds maar rechtdoor, want een andere weg was er niet, want alles was verdwenen. Luchthapper volgde met zó lichte stappen dat je ze niet kon horen. Het was precies of hij liep op een luchtkussen en hij hapte onderweg alle lucht op, zodat de regenwolken boven Waterslokster kwamen en ze de hele weg lang met haar mond wagenwijd open de regen dronk en geen dorst had. Achter hen liep Aardetertje en at alle aarde op en had geen honger meer en Vuurvretertje slikte alle vuurstenen in die uit de vuurspuwende berg rolden en had het niet meer koud.

Toen ze héél lang gelopen hadden, kwamen ze bij een grote zee.

'Mmm, lekker!' riep Waterslokster en ze dronk de hele zee leeg.

Aardetertje kroop over de zeebodem en at zich een weg tot op het diepste punt. De kinderen liepen achter hem aan. Waterslokster was zo dik dat ze heen en weer waggelde van al het water in haar buik. Luchthapper was zo opgetogen met de zeelucht dat hij zweefde als een vlieger in de wind.

Vuurvretertje kwam als laatste en bibberde weer van de kou, want er vielen geen vuurstenen meer uit de lucht en klaagde de hele tijd: 'Ik heb het koud, ik heb het koud, ik heb het koud.'

Toen ze op het diepste punt van de zeebodem waren gekomen zei Aardetertje: 'En nu gaan we recht naar de heks en de heksenmeester.'

Hij at aan één stuk door, recht naar het midden van de aarde. Dieper en dieper ging het.

Plots riep hij: 'Ai! Dat doet zeer!' En haalde een stuk ijzer uit zijn mond en gaf het aan Hermelijn.

Een beetje later riep hij weer: 'Ai! Dat doet zeer!' En haalde weer een stuk ijzer uit zijn mond en gaf het aan Hermelijn.

Toen hij bijna in het midden van de aarde was, riep hij voor de derde keer: Ai! 'Dat doet zeer!' En haalde weer een stuk ijzer uit zijn mond en gaf het aan Hermelijn.

In het midden van de aarde brandde een hevig vuur. Zo hevig dat geen enkele brandweerman het ooit zou kunnen blussen.

Nu was Vuurvretertje in haar nopjes. Ze stormde de anderen voorbij en sprong midden in het vuur. 'Hier is het lekker warm,' riep ze en ze greep met beide handen in het vuur en at het op. Ze verslikte zich bijna en danste van plezier.

Hermelien zei: 'Vuurettertje, kun jij ook vuur spuwen?'

'Zeker en vast,' zei Vuurettertje, 'want ik gloei van al het vuur in mijn buik.'

'Luchthapper, kun jij in plaats van lucht te happen ook lucht blazen?'

'Zeker en vast,' zei Luchthapper, 'mijn buik zit vol lucht.'

'Waterslokster, kun jij in plaats van water op te slokken, ook water uitspuwen?'

'Zeker en vast,' zei Waterslokster, 'mijn buik klotst van het water.'

'Aardetertje, kun jij de hardste steenbrokken uitbraken?'

'Zeker en vast,' zei Aardetertje. En er rolde een groot rotsblok uit zijn mond.

Hermelijn nam de drie stukken ijzer.

Vuurvretertje spuwde vuur op het ijzer.

Luchthapper blies zo hevig in het vuur dat het hoog opspatte. De stukken ijzer smolten aaneen en werden een roodgloeiend zwaard.

Hermelijn sloeg er met een steen op tot het zwaard zo scherp was als een mes.

Waterslokster spuwde een grote stroom water over het zwaard dat siste en kraakte en ijzersterk werd.

Aardetertje braakte de mooiste stenen uit die hij opgegeten had: glinsterende diamanten, doorschijnende kristallen, rode robijnen, groene smaragden en nog vele andere en versierde daarmee het handvat van het zwaard.

Hermelijn en Hermelien namen het zwaard vast.

'En nu naar boven, naar de heks en de heksenmeester!' riep Aardetertje. Hij knabbelde zich een lange weg naar boven.

Achter hem kwamen Hermelijn en Hermelien met het zwaard vooruitgestoken.

Luchthapper voelde zich heel licht nu hij alle lucht had uitgeblazen.

Waterslokster was zo mager als een plank nu ze alle water had uitgespuwd.

Vuurettertje had het nog altijd warm en had haar zeven onderhemdjes, zeven truien, zeven jassen, zeven sjaals, zeven mutsen, zeven wanten en zeven winterlaarzen uitgetrokken.

Aardetertje at het laatste stukje aardkorst op. De heks die erop zat tuimelde in het gat en verdween diep in de aarde. Hermelijn en Hermelien stootten met de punt van het zwaard op de buik van de heksenmeester. Van schrik werd hij zo wit als tekenpapier. Hij schrompelde ineen.

'Verdwijs!' riepen Hermelijn en Hermelien en hij verdween.

Op hetzelfde moment stonden een koning en een koningin, een prins en een prinses naast Hermelijn en Hermelien. En tussen de bessenstruiken stond het vosje.

De koning zei tegen Hermelijn en Hermelien: 'De heks en de heksenmeester hadden mij betoverd in Luchthapper. Maar dankzij jullie ben ik nu weer koning. Maar ik heb nu toch wel wat frisse lucht nodig.'

De koningin zei: 'Ik was Waterslokster. Ik ben blij dat ik nu weer koningin ben. Maar ik heb er wel dorst van gekregen.'

De prinses zei: 'Ik was Vuurvretertje, maar gelukkig ben ik nu weer prinses. Ik word er helemaal warm van.'

De prins zei: 'Ik was Aardetertje, maar gelukkig ben ik nu weer prins. Maar er ligt precies een steen op mijn maag.'

De koning, de koningin, de prins en de prinses brachten Hermelijn en Hermelien naar huis. Vader en moeder waren dolgelukkig toen ze hun kinderen weer zagen.

Ze zeiden: 'Zeven jaar zijn jullie weg geweest, zeven jaar hebben we jullie gezocht.'

Ze omhelsden vol blijdschap de kinderen.

Er werd een groot feest gegeven dat zeven jaar duurde en met het vosje erbij zaten ze met zeven aan tafel.

Toen de zeven feestjaren om waren, trouwde de prinses met Hermelijn en de prins trouwde met Hermelien.

Iedereen leefde nog zevenmaal zeven jaar. Misschien zelfs nog zeven keer langer. En ze waren allen zó gelukkig dat ze zich in de zevende hemel waanden.